

(Návrh)

ZÁKON

z ... 2018

o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Úplné znenie dotknutých ustanovení s vyznačenými zmenami:

Čl. I

Ustanovovanie sudcov ústavného súdu do funkcie

§ 14

(1) Sudcov ústavného súdu vymenúva na návrh Národnej rady Slovenskej republiky prezident Slovenskej republiky.

(2) Národná rada Slovenskej republiky navrhuje dvojnásobný počet kandidátov na sudcov ústavného súdu, ktorých má prezident Slovenskej republiky vymenovať.

(3) Za sudcu môže byť vymenovaná osoba, ktorá spĺňa predpoklady na vymenovanie za sudcu podľa čl. 134 ods. 3 Ústavy a

- a) ktorá je bezúhonná,
- b) ktorá ovláda aspoň jeden svetový jazyk.

Alternatíva č. 1:

(4) Za bezúhonnú sa nepovažuje fyzická osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin, a to aj v prípade, ak jej bolo odsúdenie za úmyselný trestný čin zahladené, alebo na ktorú sa hľadí, akoby nebola pre takýto trestný čin odsúdená. Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom registra trestov. Na účel preukázania bezúhonnosti fyzická osoba poskytne údaje potrebné na vyžiadanie odpisu registra trestov; tieto údaje oprávnená osoba bezodkladne zašle v elektronickej podobe prostredníctvom elektronickej komunikácie Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky na vydanie odpisu registra trestov.

(5) Všeobecne uznávanou osobnosťou v odbore právo je ten, kto

- a) zložil odbornú justičnú skúšku, advokátsku skúšku, prokurátorskú skúšku alebo notársku skúšku a pravidelne vykonáva publikačnú alebo prednášateľskú činnosť v odbore práva aspoň 10 rokov, alebo
- b) je vedeckou alebo inou významnou osobnosťou v odbore práva a najmenej 15 rokov je činný v právnickom povolání.

(6) Funkčné obdobie sudcu ústavného súdu je 12 rokov; začína plynúť dňom zloženia sľubu sudcu ústavného súdu.

Alternatíva č. 2:

(5) Funkčné obdobie sudcu ústavného súdu je 12 rokov; začína plynúť dňom zloženia sľubu sudcu ústavného súdu.

§ 15

(1) Návrhy na voľbu kandidátov na sudcov ústavného súdu môžu podať Národnej rade Slovenskej republiky

- a) poslanci Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) vláda Slovenskej republiky,
- c) predseda ústavného súdu,
- d) Súdna rada Slovenskej republiky,
- e) predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- f) generálny prokurátor Slovenskej republiky,
- g) verejný ochranca práv,
- h) profesijné organizácie právnikov,
- i) vedecké inštitúcie pôsobiace v oblasti práva.

(2) Návrh na voľbu kandidáta na sudcu ústavného súdu okrem náležitostí podľa osobitného predpisu¹⁾ obsahuje

- a) označenie navrhovateľa,
- b) predmet návrhu,
- c) listiny preukazujúce, že uchádzač o funkciu sudcu ústavného súdu spĺňa podmienky na vymenovanie za sudcu ústavného súdu, najmä
 1. originál alebo úradne overenú fotokópiu listiny osvedčujúcej meno, priezvisko, vek, štátne občianstvo Slovenskej republiky a trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,
 2. originál alebo úradne overenú kópiu listiny preukazujúcej dosiahnuté vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
 3. doklady, z ktorých vyplýva, že uchádzač o funkciu sudcu ústavného súdu je najmenej 15 rokov činný v právnickom povolání,
 4. vyhlásenie uchádzača o funkciu sudcu ústavného súdu, že nie je členom politickej strany alebo politického hnutia, a ak je, vyhlásenie, že ešte pred zložením sľubu sa vzdá členstva v politickej strane alebo politickom hnutí,
 5. vyhlásenie uchádzača o funkciu sudcu ústavného súdu, že nevykonáva funkciu alebo činnosť, výkon ktorej je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu ústavného súdu, a ak vykonáva, že ešte pred zložením sľubu sa vzdá takejto funkcie alebo činnosti,
- d) dátum vyhotovenia návrhu a podpis navrhovateľa.

(3) Návrhy na voľbu kandidátov na sudcov ústavného súdu musia byť odôvodnené a ich prílohou musí byť motivačný list osoby navrhovanej na kandidáta na funkciu sudcu ústavného súdu.

¹⁾ § 116a zákona č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení zákona č. 1/2017 Z. z..

Disciplinárna zodpovednosť sudcov ústavného súdu

§ 27

(1) Sudca ústavného súdu sa dopustí disciplinárneho previnenia, ak zavinene poruší povinnosti, ktoré mu vyplývajú z funkcie sudcu ústavného súdu, alebo ak svojím správaním naruší alebo ohrozí vážnosť ústavného súdu, dôveru k ústavnému súdu alebo vážnosť funkcie sudcu ústavného súdu.

(2) O disciplinárnej zodpovednosti sudcu ústavného súdu koná a o uložení disciplinárneho trestu rozhoduje plénum ústavného súdu na návrh predsedu ústavného súdu, ktorý musí byť odôvodnený. Disciplinárne konanie je začaté dňom doručenia návrhu predsedu ústavného súdu na začatie disciplinárneho konania členom pléna ústavného súdu. Ak návrh na začatie disciplinárneho konania nebol členom pléna ústavného súdu doručený v rovnaký deň, disciplinárne konanie je začaté dňom, v ktorom bol doručený návrh na začatie disciplinárneho konania sudcovi ústavného súdu ako poslednému. Ak sudcovi ústavného súdu, proti ktorému návrh smeruje, sa nepodarilo doručiť návrh na začatie disciplinárneho konania alebo ak sudca ústavného súdu, proti ktorému návrh smeruje, prevzal návrh na začatie disciplinárneho konania ako posledný, disciplinárne konanie je začaté dňom, v ktorom bol návrh na začatie disciplinárneho konania doručený ako poslednému inému sudcovi ústavného súdu.

(3) O podaní návrhu na začatie disciplinárneho konania proti predsedovi ústavného súdu rozhoduje Národná rada Slovenskej republiky trojpätinovou väčšinou hlasov všetkých poslancov. Návrh musí byť odôvodnený. Disciplinárne konanie je začaté dňom doručenia návrhu ústavnému súdu.

(4) Návrh na začatie disciplinárneho konania proti sudcovi ústavného súdu alebo predsedovi ústavného súdu možno podať, ak sa podľa mienky subjektu oprávneného na podanie návrhu sudca ústavného súdu alebo predseda ústavného súdu dopustil disciplinárneho previnenia podľa odseku 1 **alebo ak u nich vznikla závažná skutočnosť, ktorá dôvodne spochybňuje jeho schopnosť riadne vykonávať svoju funkciu riadne.**

(5) Návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať do šiestich mesiacov odo dňa, keď sa subjekt oprávnený na jeho podanie dozvedel o skutočnostiach, ktoré nasvedčujú tomu, že sa sudca ústavného súdu alebo predseda ústavného súdu dopustil disciplinárneho previnenia podľa odseku 1.

(6) Disciplinárne konanie nemožno začať, ak uplynuli tri roky od konania sudcu ústavného súdu alebo predsedu ústavného súdu, ktoré bolo dôvodom na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania.

(7) V prípade, ak bol podaný návrh na začatie disciplinárneho konania proti predsedovi ústavného súdu alebo podpredsedovi ústavného súdu, majú v ďalšom priebehu disciplinárneho konania postavenie sudcu ústavného súdu, proti ktorému smeruje návrh na začatie disciplinárneho konania.

Čl. II

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 350/1996 Z. z. o rokovacom poriadku Národnej rady Slovenskej republiky v znení nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.

77/1998 Z. z., zákona č. 86/2000 Z. z., zákona č. 138/2002 Z. z., zákona č. 100/2003 Z. z., zákona č. 551/2003 Z. z., zákona č. 215/2004 Z. z., zákona č. 360/2004 Z. z., zákona č. 253/2005 Z. z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 320/2005 Z. z., zákona č. 261/2006 Z. z., zákona č. 199/2007 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 38/2010 Z. z., zákona č. 153/2011 Z. z., zákona č. 187/2011 Z. z., zákona č. 69/2012 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 236/2012 Z. z., zákona č. 296/2012 Z. z., zákona č. 330/2012 Z. z., zákona č. 309/2013 Z. z., zákona č. 402/2013 Z. z., zákona č. 375/2015 Z. z., zákona č. 399/2015 Z. z., zákona č. 1/2017 Z. z. a zákona č. 55/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 115

(1) Národná rada navrhuje prezidentovi republiky dvojnásobný počet kandidátov na sudcov ústavného súdu,⁷¹⁾ ktorých má prezident republiky vymenovať; navrhnutí sú tí kandidáti, ktorí získajú najviac hlasov, **najmenej však nadpolovičnú väčšinu hlasov prítomných poslancov najmenej však požadovanú väčšinu hlasov poslancov.**^{71a)}

(2) Ak sa podľa odseku 1 nenavrhne dvojnásobný počet kandidátov na sudcov ústavného súdu, tážna voľba ďalších kandidátov do uvedeného počtu sa opakuje.

(3) Ak v opakovanej voľbe nebol navrhnutý zostávajúci počet kandidátov na sudcov ústavného súdu, vykonajú sa nové voľby; v nich sa zvolí zostávajúci počet kandidátov.

(4) Podávanie návrhov na voľbu kandidátov na sudcov ústavného súdu upravujú osobitné predpisy.⁷²⁾ Návrhy sa podávajú ústavnoprávnemu výboru, ktorý ich predloží so svojím stanoviskom predsedovi národnej rady. Predseda národnej rady navrhne zaradenie voľby kandidátov na sudcov ústavného súdu na najbližšiu schôdzu národnej rady.

Poznámka pod čiarou k odkazu 71a znie:
„^{71a)} Čl. 84 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.“

§ 116a

(1) Voľbu kandidáta na sudcu ústavného súdu podľa § 115 a 116 vyhlasuje predseda národnej rady, zároveň uvedie náležitosti vyžadované pre kandidáta na sudcu ústavného súdu. Súčasťou návrhu na voľbu kandidáta na sudcu ústavného súdu je navrhnutým kandidátom podpísaný životopis, ktorý obsahuje prehľad doterajšej právnej praxe, výsledky vedeckej, **publikačnej**, pedagogickej, justičnej alebo inej právnej odbornej činnosti. K návrhu sa pripojí súhlas navrhnutého kandidáta s návrhom na voľbu, čestné vyhlásenie o pravdivosti ním uvedených údajov a súhlas so zverejnením osobných údajov.

(2) Ústavnoprávny výbor prerokúva návrhy na voľbu kandidátov na sudcu ústavného súdu na verejnej schôdzi, na ktorej umožní každému navrhnutému kandidátovi na sudcu ústavného súdu vystúpiť bez účasti ostatných navrhnutých kandidátov. **Kancelária je povinná vytvoriť podmienky pre účasť verejnosti na schôdzi ústavnoprávneho výboru. Ak možno očakávať, že verejnosť prejaví o schôdzu Ústavnoprávneho výboru väčší záujem, schôdza Ústavnoprávneho výboru sa musí uskutočniť schôdzu vo vhodnej miestnosti s prihliadnutím na rozsah predpokladaného záujmu a možností kancelárie.**

(3) Na schôdzu ústavnoprávneho výboru podľa odseku 2 pozve predseda ústavnoprávneho výboru navrhnutých kandidátov na sudcu ústavného súdu **a prezidenta**

Slovenskej republiky; prezidenta Slovenskej republiky môže na schôdzi ústavnoprávneho výboru zastúpiť ním určená osoba, ktorej sa udelí slovo, kedykoľvek o to požiada. Navrhnutý kandidát sa v rozprave predstaví, pričom uvedie najmä dôvody, pre ktoré sa uchádza o funkciu sudcu ústavného súdu, svoje pracovné skúsenosti, publikačnú činnosť, účasť na prednáškach, seminároch a vedeckých konferenciách a najvýznamnejšie dosiahnuté pracovné výsledky. Po svojom úvodnom vystúpení môže navrhnutý kandidát na sudcu ústavného súdu odpovedať na otázky poslancov prítomných na schôdzi ústavnoprávneho výboru a prezidenta Slovenskej republiky prípadne jeho zástupcu.

(4) Po skončení rozpravy ústavnoprávny výbor rozhodne o tom, či navrhnutí kandidáti spĺňajú podmienky uvedené v ústave vyžadované pre výkon funkcie sudcu ústavného súdu.

(5) Materiály, ktoré sú súčasťou návrhu na voľbu kandidáta na sudcu ústavného súdu, zverejňuje národná rada na svojom webovom sídle najmenej **sedem 15** dní pred schôdzou ústavnoprávneho výboru, na ktorej sa prerokujú návrhy na voľbu kandidátov na sudcu ústavného súdu; niektoré osobné údaje možno pred zverejnením anonymizovať.

(6) Otázky kandidátovi na sudcu ústavného súdu obsahovo zamerané podľa odseku 7 môže zasielať písomne každý v lehote podľa odseku 5 prostredníctvom Ústavnoprávneho výboru. Z otázok obsahovo zameraných podľa odseku 7 a doručených v lehote podľa odseku 5 vyžrebuje predseda ústavnoprávneho výboru najviac tri otázky pre každého kandidáta na sudcu ústavného súdu, ktorému sú určené a ktorý na tieto otázky odpovie po odpovedaní na otázky podľa odseku 3.

(7) Otázky kandidátovi na sudcu ústavného súdu sa musia týkať všeobecných koncepčných právnych vedomostí, rozhodovacej činnosti ústavného súdu a medzinárodných súdov, sudcovskej filozofie, etických štandardov, ochrany ľudských práv, výkladu práva, doktrín ústavného súdu a poslania sudcu ústavného súdu.

(8) Zo schôdze ústavnoprávneho výboru podľa odseku 2 uskutočňuje kancelária verejne dostupný audiovizuálny prenos.

Čl. III

Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 185/2002 Z. z., zákona č. 670/2002 Z. z., zákona č. 426/2003 Z. z., zákona č. 458/2003 Z. z., zákona č. 462/2003 Z. z., zákona č. 505/2003 Z. z., zákona č. 514/2003 Z. z., zákona č. 548/2003 Z. z., zákona č. 267/2004 Z. z., zákona č. 403/2004 Z. z., zákona č. 530/2004 Z. z., zákona č. 586/2004 Z. z., zákona č. 609/2004 Z. z., zákona č. 757/2004 Z. z., zákona č. 122/2005 Z. z., zákona č. 622/2005 Z. z., nález Ústavného súdu č. 15/2008 Z. z., zákona č. 517/2008 Z. z., zákona č. 520/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 290/2009 Z. z., zákona č. 291/2009 Z. z., zákona č. 500/2010 Z. z., zákona č. 543/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 100/2011 Z. z., zákona č. 467/2011 Z. z., zákona č. 503/2011 Z. z., zákona č. 79/2012 Z. z., zákona č. 335/2012 Z. z., zákona č. 392/2012 Z. z., zákona č. 462/2013 Z. z., zákona č. 195/2014 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 216/2014 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 261/2014 Z. z., zákona č. 307/2014 Z. z., zákona č. 322/2014 Z. z., zákona č. 362/2014 Z. z., zákona č. 401/2015 Z. z., nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 443/2015 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z. a zákona č. 152/2017 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

§ 17
Dôvody zániku funkcie sudcu

Funkcia sudcu zaniká

- a) odvolaním z funkcie (§ 18),
- b) vzdaním sa funkcie (§ 19),
- c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1),
- d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),
- e) zmenou trvalého pobytu mimo územia Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),
- f) z dôvodu podľa čl. 146a Ústavy Slovenskej republiky,
- g) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu (§ 23 ods. 1),
- h) z dôvodu podľa čl. 146a Ústavy Slovenskej republiky
- i) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods. 2),
- j) vypovedaním sľubu (§ 151 ods. 4),
- k) smrťou.

§ 18
Odvolanie z funkcie sudcu

(1) Prezident na návrh súdnej rady sudcu odvolá

- a) na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin,
- b) ak bol právoplatne odsúdený za trestný čin a súd v jeho prípade nerozhodol o podmieňanom odložení výkonu trestu odňatia slobody,
- c) na základe rozhodnutia disciplinárneho senátu pre čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu,
- d) ak zanikla jeho voliteľnosť do Národnej rady Slovenskej republiky (ďalej len "národná rada").

~~(2) Prezident na návrh súdnej rady môže sudcu odvolať, ak~~

- ~~a) mu zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje, najmenej počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,~~
- ~~b) dosiahol vek 65 rokov.~~

~~(2) Prezident na návrh súdnej rady môže sudcu odvolať, ak mu zdravotný stav dlhodobo nedovoľuje, najmenej počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti.~~

(3) Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 1 alebo 2, súdna rada musí predložiť prezidentovi návrh na odvolanie sudcu. Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 2 ~~písm. a)~~, predseda súdu oznámi túto skutočnosť súdnej rade. ~~Ak sú dôvody na odvolanie z funkcie sudcu podľa odseku 2 písm. b), minister oznámi túto skutočnosť súdnej rade.~~

(4) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o odvolaní, funkcia sudcu zaniká.

§ 21
Nároky súvisiace so skončením výkonu funkcie sudcu

(1) Ak bol sudca odvolaný z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 2 ~~písm. a)~~ alebo sa z týchto dôvodov vzdal funkcie sudcu, patrí mu za päť mesiacov od skončenia výkonu funkcie plat vo výške posledného základného platu. To neplatí, ak sudcovi patrí odchodné podľa odseku 2.

Čl. VI

Zákon č. 330/2007 Z. z. o registri trestov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 644/2007 Z. z., zákona č. 519/2007 Z. z., zákona č. 598/2008 Z. z., zákona č. 59/2009 Z. z., zákona č. 186/2009 Z. z., zákona č. 400/2009 Z. z., zákona č. 513/2009 Z. z., zákona č. 136/2010 Z. z., 224/2010 Z. z., zákona č. 33/2011 Z. z., zákona č. 220/2011 Z. z., zákona č. 334/2012 Z. z., zákona č. 345/2012 Z. z., zákona č. 322/2014 Z. z., zákona č. 78/2015 Z. z., zákona č. 273/2015 Z. z., zákona č. 91/2016 Z. z., zákona č. 125/2016 Z. z., zákona č. 55/2017 Z. z. a zákona č. 274/2017 Z. z. sa dopĺňa takto:

(3) Pre potreby preukázania bezúhonnosti alebo spoľahlivosti, ak to ustanovuje osobitný zákon, sa odpis registra trestov vydáva

a) Kancelárii prezidenta Slovenskej republiky na účely vymenovania do funkcie prezidentom Slovenskej republiky,¹³⁾

b) Kancelárii Národnej rady Slovenskej republiky na účely ustanovenia do funkcie člena Súdnej rady Slovenskej republiky,¹⁴⁾ **a na účely voľby kandidáta do funkcie sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky,^{14a)}**

Poznámka k odkazu 14a znie:

„^{14a)} Čl. 134 Ústavy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.“.